

РЕШЕНИЕ

№ 26859

гр. София, 03.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 17 състав, в
публично заседание на 15.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ана Методиева

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **5434** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Р. Б. Х. (Р. В. К.), [дата на раждане], гражданка на С., действаща лично и като законен представител на непълнолетните Х. Д. Х. (Н. J. К.), [дата на раждане], Р. Д. Х. (Р. J. К.), [дата на раждане], Б. Д. Х. (В. J. К.), [дата на раждане], К. Д. Х. (К. J. К.), [дата на раждане], подадена чрез адв. М. Н., срещу откази от 21.04.2026 г. на завеждащ Консулската служба в Посолството на Република България в [населено място], Република Т., по заявления от 23.01.2025 г. за издаване на визи за дългосрочно пребиваване тип „D“.

Жалбоподателите поддържат, че отказите са незаконосъобразни като постановени при нарушение на изискването за форма, при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалния закон и целта му. Твърдят, че актовете са немотивирани, тъй като в тях са посочени единствено правни основания по чл. 10, ал. 1, т. 9, 17, 22 и 24 ЗЧРБ, без конкретни фактически обстоятелства, относими към всеки от заявителите. Според жалбоподателите не е ясно кои документи са счети за недостоверни, кои изявления са възприети като ненадеждни, въз основа на какви данни е направен извод за липса на издръжка и въз основа на какви конкретни факти се приема, че целта на влизането е транзитна миграция към трета държава. Изложено е, че жалбоподателите са членове на семейството на Д. Х. К., на когото е предоставен хуманитарен статут в Република България, като с решение на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ) е разрешено събирането му със съпругата и децата. Поддържа се, че при наличие на такова разрешение целта на пътуването е ясно установена – събиране на семейство, поради което органът е следвало да изложи конкретни

и убедителни факти, ако приема, че заявената цел не е действителна. Жалбоподателите твърдят още, че отказите нарушават правото на семеен живот по чл. 8 ЕКПЧ. Поддържат, че административният орган не е извършил преценка за пропорционалност и не е съобразил най-добрия интерес на непълнолетните деца, които са лишени от възможност да живеят с баща си. Правят искане отказите да бъдат отменени и преписката да бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне. Претендират се разноски. Жалбоподателите се представляват от адв. М. Н..

Ответникът – завеждащ Консулската служба в Посолството на Република България в [населено място], Република Т. не изразява становище по жалбата.

Административен съд – София-град, III отделение, 17 състав, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

На 27.06.2024 г. с Решение № 7283 на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет на Д. Х. К., ЕГН [ЕГН], гражданин на Сирийската арабска република, е предоставен хуманитарен статут в Република България.

От представената по делото семейна извадка, издадена от гражданския регистър на Сирийската арабска република, се установява, че Р. Б. Х. (Р. В. К.), [дата на раждане], е съпруга на Д. Х. К., а Х. Д. Х. (Н. J. К.), [дата на раждане], Р. Д. Х. (R. J. К.), [дата на раждане], Б. Д. Х. (B. J. К.), [дата на раждане], и К. Д. Х. (K. J. К.), [дата на раждане], са техни деца.

На 08.01.2025 г. с Решение № 80 на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, постановено на основание чл. 34, ал. 1 ЗУБ, е разрешено на Д. Х. К. да се събере на територията на Република България със съпругата си Р. Б. Х. и децата им Х., Р., Б. и К..

По подадени на 23.01.2025 г. в Консулската служба на Република България в [населено място], Република Т., заявления за издаване на визи за дългосрочно пребиваване вид „D“ на Р. Б. Х. и непълнолетните ѝ деца, действаща като техен законен представител, е образувано административно производство. Заявленията са регистрирани в Националната визова информационна система под № В. за Р. В. К., № В. за Н. К., № В. за Р. К., № В. за В. К. и № В. за К. К..

В хода на административното производство е проведена съгласувателна процедура.

На 21.04.2026 г. с оспорените откази, обективирани в стандартен формуляр за уведомление относно основанията за отказ за издаване на виза, постановени от завеждащ Консулската служба на Република България в [населено място], Република Т., е отказано издаването на визи за дългосрочно пребиваване вид „D“ на жалбоподателите. В отказите като правни основания са посочени чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 ЗЧРБ. В графа „Допълнителни забележки“ е посочено, че представените документи и направените от апликанта изявления не доказват надеждно и убедително целта и условията на заявеното пребиваване; че няма осигурена издръжка през време на пребиваването в страната; че са налице основателни съмнения относно автентичността на приложените документи и истинността на тяхното съдържание; както и че има данни, че целта на влизането е използване на страната като транзитен пункт за миграция към трета държава.

В хода на съдебното производство по делото е постъпило писмо от Държавна агенция „Национална сигурност“, с което съдът е уведомен, че по заявлението за издаване на виза на Р. Б. Х. е изразено отрицателно становище в Националната визова информационна система. По заявленията на Х. Д. Х., Р. Д. Х., Б. Д. Х. и К. Д. Х. ДАНС не е изразявала становище и не са изготвяни писмени документи, тъй като малолетните и непълнолетните чужди граждани не подлежат на справочно-проверочни мероприятия от страна на агенцията. Към писмото е

приложено писмо рег. № М-10878/24.10.2025 г., съдържащо информация относно установени случаи на злоупотреба с визи за дългосрочно пребиваване, издадени на сирийски граждани, включително данни за използването им за транзитна миграция към други държави, както и съображения относно условията за пребиваване, издръжка и представяни документи.

В проведеното открито съдебно заседание от страна на жалбоподателите са представени и приети като доказателства копия от документи за предоставен хуманитарен статут, трудов договор и договор за наем. В съдебното заседание присъства и Д. Х. К., съпруг на жалбоподателката и баща на непълнолетните деца, който представя карта за предоставен хуманитарен статут.

При така установеното от фактическа страна, от правна страна съдът приема следното:

Жалбата е процесуално допустима. Оспорени са индивидуални административни актове – откази за издаване на визи за дългосрочно пребиваване. Съгласно чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ отказите за издаване на визи за дългосрочно пребиваване не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи. В случая жалбоподателите изрично се позовават на нарушение на чл. 8 ЕКПЧ, като твърдят, че отказите препятстват събирането на семейството и водят до продължаващо разделяне на съпруга и децата от лицето с предоставен хуманитарен статут в Република България. При това положение е налице хипотезата на чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ и съдебният контрол е допустим. Жалбата е подадена от надлежни страни, имащи правен интерес от оспорването, и в законоустановения срок, поради което следва да бъде разгледана по същество. Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съдът намира, че оспореният административен акт е издаден от компетентен орган.

Съгласно чл. 9г, ал. 1 ЗЧРБ отказът за издаване на виза се постановява от оправомощено длъжностно лице от Министерството на външните работи. Съгласно чл. 34, ал. 1 и ал. 3 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, визата се издава, съответно отказва, от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от оправомощено от него длъжностно лице от консулската служба. В случая оспореният отказ е постановен от завеждащ Консулската служба при Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Т.. Компетентността му се установява от приложените по административната преписка Заповед № 95-00-26/16.01.2025 г. на министъра на външните работи, с която са определени длъжностните лица, оправомощени да вземат решения по заявления за визи, както и Заповед № 315/04.11.2024 г. на генералния консул, с която на издателя на акта са възложени функциите на завеждащ консулската служба. Следователно актът е издаден от материално, териториално и функционално компетентен орган.

Съгласно чл. 10а, ал. 2 ЗЧРБ при вземане на решение за отказ за издаване на виза оправомощените длъжностни лица са длъжни да уведомят писмено кандидата за виза за правното основание и за мотивите за решението. Съгласно чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК индивидуалният административен акт следва да съдържа фактически и правни основания. Изискването за мотивираност не се изчерпва с посочването на законова разпоредба, а предполага излагане на конкретните факти, които според органа осъществяват състава на приложената правна норма. Само при наличие на такива мотиви адресатът може да организира защитата си, а съдът – да провери законосъобразността на административната преценка.

В случая в отказите са посочени правните основания по чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 ЗЧРБ, а като фактически съображения са възпроизведени общи формулировки – че документите и изявленията не доказват надеждно целта и условията на пребиваването, че няма осигурена издръжка, че има съмнения относно автентичността на документите и истинността на тяхното съдържание и че има данни за използване на България като транзитен пункт към трета държава.

Тези съображения не са достатъчни. В отказите не е посочено кои конкретни документи са сметени за неавтентични или с невярно съдържание, кои изявления на заявителите са възприети като ненадеждни, какви конкретни данни сочат, че именно тези заявители имат намерение да използват Република България като транзитен пункт; как е проверена и въз основа на какви доказателства е отречена възможността за издръжка; както и защо, при наличие на издадено решение на председателя на ДАБ за семейно събиране, се приема, че заявената цел на пребиваване не е доказана.

По аргумент от Тълкувателно решение № 16/1975 г. на ОСГК на ВС мотивите на административния акт могат да се съдържат и в документите от административната преписка, когато те са известни на адресата и са послужили при формиране волята на органа. Дори да се приеме, че мотивите на отказите следва да бъдат разглеждани във връзка с писмото на ДАНС, това не води до различен извод. Писмото на ДАНС съдържа предимно обща информация относно тенденции за злоупотреби с български дългосрочни визи от сирийски граждани, както и общи констатации за ъбиращи семейства си лица с предоставена закрила в Република България. Тези данни могат да обосноват необходимост от повишено внимание при проверката на заявленията, но не могат сами по себе си да заместят индивидуалната преценка за всеки конкретен заявител. От писмото не се установяват конкретни факти, индивидуализиращи Р. Б. Х. и децата ѝ като лица, които имат намерение да използват България като транзитна държава, нито конкретни несъответствия в представените от тях документи.

Съществено е и обстоятелството, че ДАНС е изразила отрицателно становище само по заявлението на майката. За заявленията на децата изрично е посочено, че ДАНС не е изразявала становище и няма изготвени писмени документи, тъй като малолетните и непълнолетните чужди граждани не подлежат на справочно-проверочни мероприятия от страна на Агенцията. При това положение отказите по отношение на децата не могат да бъдат обосновани с отрицателно становище на ДАНС, каквото спрямо тях не е налице. Всеки отказ представлява самостоятелен индивидуален административен акт спрямо конкретен адресат и следва да почива на индивидуална преценка спрямо него. Липсата на такава преценка е съществено нарушение на административнопроизводствените правила.

Не се установява административният орган да е обсъдил значението на Решение № 80/08.01.2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което е разрешено събирането на семейството. Това решение не обвързва автоматично консулския орган да издаде виза, но е съществен факт от значение за целта на заявеното пребиваване. При наличие на разрешено семейно събиране органът е следвало да изложи конкретни съображения защо приема, че въпреки това заявената цел не е действителна или не е доказана. Такива конкретни съображения в отказите липсват.

По основанията по чл. 10, ал. 1, т. 9 ЗЧРБ съдът приема, че не са установени конкретни факти, обосноваващи отказ. В отказите е посочено, че няма осигурена издръжка през време на пребиваването в страната. Липсва обаче индивидуализирана преценка на доходите, жилищните условия, възможностите за издръжка и конкретното положение на лицето, което събира семейството си. Не е посочено кои доказателства са обсъдени и защо са сметени за недостатъчни. Общото позоваване на липса на средства не позволява да се провери дали органът е извършил реална оценка, или е възприел бланкетно заключение. Показателно е, че изводите на административния орган относно липса на реална обезпеченост на пребиваването не се подкрепят от събраните в съдебното производство доказателства. В открито съдебно заседание лично се явява лицето, събиращо семейството си – Д. Х. К., който удостоверява статута си на лице с предоставена хуманитарна закрила. Представени са и писмени доказателства за трудова ангажираност и за осигурено жилище. При това положение изводът на органа за неубедително

доказани условия на пребиваване остава немотивиран и не намира достатъчна опора в доказателствата по преписката, още повече при представените в съдебното производство данни за трудова ангажираност и осигурено жилище.

По основанията по чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ съдът приема, че целта на пребиваването е заявена като семейно събиране и е подкрепена с решение на компетентния орган по ЗУБ. Семейната връзка между жалбоподателите и лицето с хуманитарен статут се установява от представените документи за гражданско състояние. В отказите не са посочени конкретни факти, които да поставят под съмнение действителността на семейната връзка или заявената цел. Ето защо не може да се приеме, че органът е доказал приложението на това основание.

По основанията по чл. 10, ал. 1, т. 22 ЗЧРБ съдът съобразява, че предотвратяването на вторична миграция и злоупотреби с визовия режим е легитимна цел. Това обаче не освобождава административния орган от задължението да установи конкретни факти относно конкретните заявители. Общи данни за тенденции при определена група граждани не са достатъчни за отказ, когато липсват индивидуализирани обстоятелства, свързващи именно тези лица с твърдения риск. В противен случай отказът би почивал не на индивидуална административна преценка, а на предположение, основано на гражданство и общ миграционен профил.

По основанията по чл. 10, ал. 1, т. 24 ЗЧРБ съдът приема, че не са установени основателни съмнения относно автентичността на приложените документи, истинността на тяхното съдържание или надеждността на изявленията. В отказите не е посочено кой документ поражда съмнение, какво е съмнението и въз основа на каква проверка е направен този извод. Не се установява органът да е извършил проверка на конкретен документ или да е изискал допълнителни разяснения от заявителите. При липса на конкретизация съдът не може да провери нито наличието, нито основателността на твърдените съмнения.

Съгласно чл. 170, ал. 1 АПК административният орган следва да установи съществуването на фактическите основания, посочени в акта, както и изпълнението на законовите изисквания при издаването му. В случая това доказване не е проведено. Ответникът не е ангажирал доказателства, които индивидуализирано да установяват наличието на основанията по чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 ЗЧРБ спрямо всеки от жалбоподателите.

Съдът дължи и преценка по въведеното оплакване за нарушение на чл. 8 ЕКПЧ, доколкото именно то обуславя допустимостта на съдебния контрол по чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ. По делото е установена реална семейна връзка между жалбоподателката, децата ѝ и Д. Х. К., на когото е предоставен хуманитарен статут в Република България. Установено е и че компетентният орган по ЗУБ е разрешил събирането на семейството. Оспорените откази препятстват реализирането на това семейно събиране и по този начин засягат правото на семеен живот. Намесата в правото по чл. 8 ЕКПЧ може да бъде оправдана само ако е предвидена в закона, преследва легитимна цел и е необходима в демократичното общество, т.е. пропорционална на преследваната цел. В случая визовият контрол и предотвратяването на злоупотреби с миграционния режим са легитимни цели. Липсва обаче индивидуализирана преценка защо спрямо това семейство отказът е необходим и пропорционален. Административният орган не е съпоставил интереса от миграционен контрол с тежестта на намесата в семейния живот, нито е обсъдил обстоятелството, че се касае за семейство на лице с международна закрила.

Особено съществен е пропускът по отношение на децата. Административният орган не е обсъдил техния най-добър интерес и последиците от продължаващото разделяне от бащата. При актове, засягащи деца, органът следва да извърши конкретна оценка на отражението на решението върху тяхното право на семеен живот, сигурност, развитие и благосъстояние. Такава оценка в отказите липсва. Липсата ѝ е съществена, още повече че спрямо децата няма изразено отрицателно

становище от ДАНС и не са посочени индивидуални данни за риск.

При тези данни съдът приема, че отказите са издадени при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, при липса на достатъчни фактически мотиви, при недоказаност на материалноправните основания и при несъобразяване с целта на закона и с правото на семеен живот по чл. 8 ЕКПЧ. Поради това същите следва да бъдат отменени, а преписката – изпратена на административния орган за ново произнасяне при съобразяване на дадените указания.

С оглед изхода на спора, на основание чл. 143, ал. 1 АПК, ответната администрация следва да заплати на жалбоподателите сторените по делото разноски, съобразно представените доказателства за тяхното извършване.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд – София-град, III отделение, 17 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ откази от 21.04.2026 г. на завеждащ Консулската служба на Република България в [населено място], Република Т., по заявления от 23.01.2025 г. за издаване на визи за дългосрочно пребиваване тип „D“ на Р. Б. Х. (Р. В. К.) и на непълнолетните ѝ деца Х. Д. Х. (Н. J. К.), Р. Д. Х. (Р. J. К.), Б. Д. Х. (В. J. К.) и К. Д. Х. (К. J. К.).

ИЗПРАЩА преписката на завеждащ Консулската служба на Република България в [населено място], Република Т., за ново произнасяне по заявленията от 23.01.2025 г. за издаване на визи за дългосрочно пребиваване вид „D“ на Р. Б. Х. (Р. В. К.) и на непълнолетните ѝ деца Х. Д. Х. (Н. J. К.), Р. Д. Х. (Р. J. К.), Б. Д. Х. (В. J. К.) и К. Д. Х. (К. J. К.).

ОСЪЖДА Министерството на външните работи на Република България, [населено място], „А. Ж.“ № 2, да заплати на Р. Б. Х. (Р. В. К.), [дата на раждане], гражданка на С. лично и като законен представител на непълнолетните ѝ деца Х. Д. Х. (Н. J. К.), [дата на раждане], Р. Д. Х. (Р. J. К.), [дата на раждане], Б. Д. Х. (В. J. К.), [дата на раждане] и К. Д. Х. (К. J. К.), [дата на раждане]

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Решението да се съобщи на страните на основание чл. 138, ал. 3 АПК.

СЪДИЯ: